

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

แนวทางการพัฒนาตนเองของครูในสถานศึกษา สหวิทยาเขตบึงสามพัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40

Guideline of Teacher Development of Consortium Bungsampan under Secondary
Educational Service Area Office 40ศรียรรณ แก้วทองดี (Sriwun Kaewtongdee)¹ ศุภชัย ทวี (Supachai Tawee)²สาธรร ทรัพย์รวงทอง (Sathorn Subrungtong)³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ความต้องการพัฒนาตนเองของครูในสถานศึกษา สหวิทยาเขตบึงสามพัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ประชากรที่ศึกษา คือ ข้าราชการครูจำนวน 112 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (2) นำเสนอแนวทางการพัฒนาตนเองของครู โดยจัดประชุมสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน ผลการวิจัยพบว่า (1) ความต้องการพัฒนาตนเองของครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีความต้องการพัฒนาตนเองของครูมากที่สุด คือ ด้านการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ติดตามองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ รองลงมาได้แก่ ด้านการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ ส่วนความต้องการพัฒนาตนเองของครูในระดับ น้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสร้างเครือข่าย (2) แนวทางการพัฒนาตนเองของครู คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนงบประมาณ จัดแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย ให้โอกาสในการพัฒนาตนเองของครูอย่างเหมาะสม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 40 ควรจัดตั้งเครือข่ายด้วยวิธีการที่หลากหลาย ได้แก่ การฝึกอบรม การศึกษาต่อ ใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และ ระบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ในโรงเรียน ในระยะเวลาที่เหมาะสม

คำสำคัญ แนวทางการพัฒนาตนเอง สถานศึกษาสหวิทยาเขตบึงสามพัน

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ sriwankaew2514@gmail.com

² รองศาสตราจารย์ ดร.ประจำสาขาวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ AON-TAWEE@hotmail.com

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

Abstract

The objectives of this research were 1) the development needs of teachers in schools united campus of Bungsampan under secondary educational service area office 40. The samples used in this research were 112 teachers. The research instrument was a questionnaire with a reliability of 0.98. Data analysis was done through frequency, percentage, mu, and sigma. 2) Proposing the guidelines to development of teachers by the focus group discussion of 9 specialists. The results were as follows: 1) Self - development needs of teachers in the overview found that at high level. Consider a side list; found that all items are in very high level. The most self-development was self-development needs of teachers of the study of new knowledge, academic and professional. Follow by the knowledge creation and innovation in corporate and professional development. The need for self-development minimal was the exchange of ideas and networking 2) Approach to self-development of teachers follows: the director should support the budget and opportunity to self-development of teachers, setting the modern sources in school. The secondary educational service area office 40 should held a network by using a variety of methods, such as training seminars, further studies, PLC program, and EPLC program of school by suitable time.

Keywords: Guideline of self-development, United Campus of Bungsampan

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

บทนำ

ปัจจุบันนี้ ปัญหาในประเทศกำลังประสบกับภาวะวิกฤตทั้งทางด้านเศรษฐกิจการเมืองและสังคม การแข่งขันเพื่อความอยู่รอดของประเทศต่างๆ มีอัตราสูงขึ้น เป็นผลมาจากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ ส่งผลให้การดำรงชีวิตประจำวันของประชากรเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม การทำให้ประเทศชาติอยู่รอดและสามารถฝ่าฟันวิกฤตต่างๆ ไปได้จึงขึ้นอยู่กับการศึกษาถือเป็นปัจจัยของการสร้างเสถียรภาพในทุกมิติ ทั้งด้านสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และความมั่นคง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสภาวะการณ์ปัจจุบันที่สังคมไทยจำเป็นต้องมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง ปลูกฝังเรื่องความสมานฉันท์ ปรองดอง คุณธรรม จริยธรรม การสร้างระเบียบวินัยและความสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคม การยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รวมทั้งการสร้างศักยภาพในการแข่งขันและพัฒนาประเทศ ได้มีการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ โดยยกระดับคุณภาพการศึกษา สร้างโอกาสให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างทั่วถึง และสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้พลเมืองมีคุณภาพ มีความสมานฉันท์ปรองดอง มีระเบียบวินัย มีความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์และความเป็นไทย สามารถเสริมสร้างความมั่นคงของชาติและศักยภาพในการแข่งขันให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล (กระทรวงศึกษาธิการ. 2558: 6)

การสร้างคุณลักษณะดังกล่าวให้เกิดขึ้นได้จำเป็นต้องอาศัยบุคลากรที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพด้วยเช่นกัน ครูเป็นบุคคลสำคัญในการพัฒนาการศึกษา การพัฒนาครูจึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งกับการเปลี่ยนแปลงทั้งด้าน เศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยีและข้อมูลข่าวสารต่างๆ ส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทำให้รูปแบบการเรียนรู้และวิธีการแสวงหาความรู้ สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองได้อย่างหลากหลาย จึงเป็นสิ่งท้าทายสำหรับครูในการจัดการองค์ความรู้ให้เกิดผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ครูจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาสมรรถนะให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานหรือดำเนินกิจกรรมในวิชาชีพครูได้อย่างมีประสิทธิภาพตรงตามความต้องการขององค์กรบริหารการศึกษา ตั้งแต่โรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2551: 1) ในปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้นำสมรรถนะมาเป็นเครื่องมือในการประเมินครูเพื่อให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น เนื่องจากสมรรถนะมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของครู เพราะจะช่วยให้ครูมีองค์ความรู้ ทักษะ และความสามารถ ตลอดจนพฤติกรรมที่เหมาะสมกับงาน เพื่อปฏิบัติงานให้สำเร็จตามความต้องการของโรงเรียนอย่างแท้จริง อีกทั้งยังช่วยให้ครูทราบถึงระดับความสามารถของตนเองว่าอยู่ระดับใด และจะต้องพัฒนาในเรื่องใด ซึ่งจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองได้มากขึ้น และช่วยสนับสนุนตัวชี้วัดหลักของผลงานบรรลุเป้าหมาย และยังเป็นตัวบ่งบอกได้ว่า ถ้าต้องการให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้จะต้องใช้สมรรถนะตัวไหนบ้างที่จะช่วยนำไปสู่ความสำเร็จ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. 2552: 1)

จากการรายงานประจำปี 2558 สถานศึกษา สหวิทยาเขตบึงสามพัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชยมศึกษา เขต 40 กล่าวถึงจุดที่ควรพัฒนา คือ ครูควรพัฒนาความรู้ และเทคนิคการสอนที่แปลกใหม่ กระตือรือร้นต่อความก้าวหน้า ทางวิชาการและวิชาชีพ นำมาเผยแพร่ให้ความรู้กับนักเรียนในโรงเรียน ครูควรพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงาน เพื่อยกระดับคุณภาพของสถานศึกษาให้สูงขึ้น ดำรงตำแหน่งและมีวิทยฐานะที่สูงขึ้น

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

บุคลากรในการจัดกระบวนการเรียนรู้บางกลุ่มสาระการเรียนรู้ไม่เพียงพอ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานรวมถึงผลสอบ O-NET ของระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน จากสาเหตุและความสำคัญดังกล่าว ครูมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของครูในสถานศึกษา สหวิทยาเขตบึงสามพัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 เพื่อหาแนวทางการพัฒนาตนเองของครู ในสถานศึกษา สหวิทยาเขตบึงสามพัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 จะได้นำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้พัฒนาตนเองของครูให้มีคุณภาพสูงขึ้น และเป็นแนวทางในการหาวิธีการส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะหลักการปฏิบัติงานของครูให้มีประสิทธิภาพและมีความก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความต้องการพัฒนาตนเองของครูในสถานศึกษา สหวิทยาเขตบึงสามพัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40
2. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาตนเองครูในสถานศึกษา สหวิทยาเขตบึงสามพัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) ประชากรที่ใช้ศึกษา คือ ข้าราชการครูจำนวน 112 คน ในสถานศึกษา สหวิทยาเขตบึงสามพัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ปีการศึกษา 2560 ได้แก่ โรงเรียนบึงสามพันวิทยาคม โรงเรียนวังพิรุณพิทยาคม โรงเรียนชัยบอนวิทยาคม และโรงเรียนศรีมงคลวิทยาคม แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาระดับความต้องการพัฒนาตนเองของครู เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ (1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน (2) ข้อมูลความต้องการในการพัฒนาตนเองของครู โดยมีค่าความสอดคล้องเนื้อหาของแบบสอบถามสูงกว่า 0.60 ทุกข้อ และมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.98 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 2 การนำเสนอแนวทางการพัฒนาตนเองของครู เครื่องมือที่ใช้ แบบบันทึกการสนทนากลุ่มโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10 คน และใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคล ครูส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 81 คน (ร้อยละ 72.30) และเพศชาย จำนวน 31 คน (ร้อยละ 27.70) จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 80 คน (ร้อยละ 71.40) และปริญญาโท จำนวน 32 คน (ร้อยละ 28.60) มีตำแหน่งครูผู้ช่วย จำนวน 8 คน (ร้อยละ 7.10) ครู คศ.1 จำนวน 36 คน (ร้อยละ 32.10) ครู คศ.2 จำนวน 42 คน (ร้อยละ 37.50) และครู คศ.3 จำนวน 26 คน (ร้อยละ 23.20) มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี จำนวน 46 คน (ร้อยละ 41.1) 11-20 ปี จำนวน 36 คน (ร้อยละ 32.1) 21-30 ปี จำนวน 22 คน (ร้อยละ 19.6) และประสบการณ์ในการทำงาน 31 ปีขึ้นไป จำนวน 8 คน (ร้อยละ 7.1)

2. ระดับความต้องการพัฒนาตนเองของครูในสถานศึกษา สหวิทยาเขตบึงสามพัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.22$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการพัฒนาตนเองของครูอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีความต้องการพัฒนาตนเองมากที่สุด คือ ด้านการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ติดตามองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพมากที่สุด ($\mu = 4.28$) รองลงมาได้แก่ ด้านการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ ($\mu = 4.25$) ส่วนความต้องการพัฒนาตนเองของครูที่น้อยที่สุด ได้แก่ด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสร้างเครือข่าย $\mu (= 4.15)$ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงความต้องการพัฒนาตนเองของครูในสถานศึกษา สหวิทยาเขตบึงสามพัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ในภาพรวม

ด้าน	ระดับความต้องการ			
	μ	σ	แปรผล	อันดับ
1. ด้านการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ติดตามองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ	4.28	0.75	มาก	1
2. การสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ	4.25	0.70	มาก	2
3. การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสร้างเครือข่าย	4.15	0.82	มาก	3
รวมเฉลี่ย	4.22	0.88	มาก	

2.1 ระดับความต้องการพัฒนาตนเองของครูในสถานศึกษา สหวิทยาเขตบึงสามพัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ด้านการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ติดตามองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ พิจารณาในภาพรวมแล้ว อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.28$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูมีความต้องการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อการฝึกอบรมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.36$) รองลงมาได้แก่

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

การเข้าร่วมสัมมนา ($\mu= 4.31$) และการสร้างผลงานทางวิชาการ ($\mu= 4.30$) ส่วนลำดับที่ต้องการน้อยที่สุด ได้แก่ การศึกษาดูงาน ($\mu= 4.16$) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงความต้องการพัฒนาตนเองของครูในสถานศึกษา สหวิทยาเขตบึงสามพัน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ด้านการศึกษา ค้นคว้าหา ความรู้ติดตามองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ

ที่	รายการ	ระดับความต้องการ			
		μ	σ	แปลผล	อันดับ
1	การศึกษด้วยตนเอง	4.29	0.53	มาก	4
2	การฝึกอบรม	4.36	0.54	มาก	1
3	การเข้าร่วมสัมมนา	4.31	0.60	มาก	2
4	การศึกษาดูงาน	4.16	0.82	มาก	6
5	การศึกษาค้นคว้า	4.27	0.70	มาก	5
6	การสร้างผลงานทางวิชาการ	4.30	0.65	มาก	3
รวมเฉลี่ย		4.28	0.75	มาก	

2.2 ระดับความต้องการพัฒนาตนเองของครู ด้านการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ พิจารณาในภาพรวมแล้ว อยู่ในระดับมาก ($\mu= 4.25$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว มีความต้องการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีความต้องการพัฒนามากที่สุด คือ สร้างองค์ความรู้ ($\mu= 4.30$) และสร้างนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กร ($\mu= 4.25$) รองลงมาตามลำดับ ส่วนความต้องการพัฒนาตนเองของครูที่น้อยที่สุด ได้แก่ สร้างนวัตกรรมในการพัฒนาวิชาชีพ ($\mu= 4.20$) ดังตารางที่ 3

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8
The 8th STOU National Research Conference

ตารางที่ 3 แสดงความต้องการพัฒนาตนเองของครูในสถานศึกษา สหวิทยาเขตบึงสามพัน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ด้านการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม
ในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ

ที่	รายการ	ระดับความต้องการ			
		μ	σ	แปลผล	อันดับ
1	สร้างองค์ความรู้	4.30	0.65	มาก	1
2	สร้างนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กร	4.25	0.70	มาก	2
3	สร้างนวัตกรรมในการพัฒนาวิชาชีพ	4.20	0.80	มาก	3
รวมเฉลี่ย		4.25	0.70	มาก	

2.3 ระดับความต้องการพัฒนาตนเองของครู ด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสร้างเครือข่ายเมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้ว อยู่ในระดับมาก($\mu = 4.15$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อของการขยายผลโดยสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทางวิชาการ ในหน่วยงานของตนเองและสถานศึกษาอื่น ($\mu = 4.22$) ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด และ การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทางวิชาการ ในหน่วยงานของตนเอง ($\mu = 4.17$) รองลงมา ตามลำดับ ส่วนความต้องการพัฒนาตนเองของครูที่น้อยที่สุด ได้แก่ การเข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนรู้กับเครือข่ายทางวิชาการ ($\mu = 4.11$) ดังตารางที่ 4

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

ตารางที่ 4 แสดงความต้องการพัฒนาตนเองของครูในสถานศึกษา สหวิทยาเขตบึงสามพัน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
และสร้างเครือข่าย

ที่	รายการ	ระดับความต้องการ			
		μ	σ	แปลผล	อันดับ
ด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสร้างเครือข่าย					
1	การเข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนรู้กับ เครือข่ายทางวิชาการ	4.11	0.89	มาก	5
2	การเข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนรู้กับเพื่อน ครูเพื่อพัฒนางาน	4.14	0.88	มาก	3
3	การให้คำปรึกษา นิเทศ แนะนำ ความรู้ ประสบการณ์ทาง วิชาชีพ ให้แก่เพื่อนครู	4.11	0.93	มาก	4
4	การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทางวิชาการ ในหน่วยงานของ ตนเอง	4.17	0.86	มาก	2
5	การขยายผลโดยสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทางวิชาการ ใน หน่วยงานของตนเองและสถานศึกษาอื่น	4.22	0.88	มาก	1
รวมเฉลี่ย		4.15	0.82	มาก	

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

ตารางที่ 5 แสดงแนวทางความต้องการพัฒนาตนเองของครูในสถานศึกษา สหวิทยาเขตบึงสามพัน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40

ด้าน / รายการ	แนวทางการพัฒนาตนเองของครู
ด้านที่ 1 การศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ติดตามองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ	
1.1 การฝึกอบรม	1. สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครู ได้รับการฝึกอบรม หลักสูตรการพัฒนาตนเองของครู โดยนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ทางวิชาการและวิชาชีพ ของตนเอง และมีการนิเทศติดตามผลหลังจากการ ฝึกอบรม
1.2 การเข้าร่วมสัมมนา	2. ครูมีการเข้าร่วมสัมมนาพัฒนาครูด้านความรู้ เกี่ยวกับนโยบายขององค์กรและนโยบายของรัฐ เกี่ยวกับราชการ ความรู้ด้านวิชาการ เพื่อให้เกิดความ เชี่ยวชาญทางวิชาชีพมากขึ้น ครูทุกคนต้องเรียนรู้ พัฒนาตนเอง ให้มีความทันสมัย ในการทำงานอยู่เสมอ ทันกับยุคดิจิทัล
1.3 การสร้างผลงานทางวิชาการ	3. ครูมีการพัฒนาตนเอง ในการสร้างผลงาน เอกสาร ทางวิชาการ เพื่อความก้าวหน้า ในการทำงาน ในตำแหน่ง และหน้าที่ที่รับผิดชอบ การสอน ต้องคำนึงถึงคุณภาพ และประโยชน์ต่อนักเรียนเป็นสำคัญ ตามที่ กคศ. กำหนด 3 ประเภท คือ ผลงาน ผลงานวิจัย และ ผลงานทาง วิชาการ (การประเมินงาน โครงการ, สื่อนวัตกรรมทาง การศึกษา และเอกสารประกอบการปฏิบัติหน้าที่
	4. สถานศึกษามีการให้ความสำคัญเกี่ยวกับการศึกษา ด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาครูและสถานศึกษา จัดหาแหล่ง เรียนรู้ไว้บริการ เช่นห้องสมุด เอกสาร ตำรา คู่มือ อินเทอร์เน็ต Web-Based Training
	5. สถานศึกษาให้ความสำคัญ เปิดโอกาสในการเข้า รับการศึกษาต่อของครูที่ตรงสาขาวิชาที่สอน จัดครูภูมิ ปัญญาท้องถิ่นมาให้ความรู้ เสริมความรู้ พัฒนาศักยภาพ สร้างงานด้านวิชาการให้มีมากขึ้น โดยศึกษาอย่างต่อเนื่อง หรือช่วงระยะเวลาสั้นๆ
	6. ครูมีการพัฒนาตนเองจาก การศึกษาดูงานในประเทศ สาขา ภาระงาน โครงการ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

ด้านที่ 2 การสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ ได้แก่	ที่ตนเองรับผิดชอบ โดยการสนับสนุนจากองค์กรหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาตนเองและวิชาชีพ
2.1 สร้างองค์ความรู้	
2.2 สร้างนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กร	
2.3 สร้างนวัตกรรมในการพัฒนาวิชาชีพ	1. ครูมีการพัฒนาตนเองโดยการสร้างองค์ความรู้ เพื่อการจัดการเรียนการสอน ปรับปรุงข้อมูลความรู้ และสังเคราะห์จัดเป็นหมวดหมู่ พัฒนาวิชาชีพของตนเองและองค์กร
	2. ครูมีการพัฒนาตนเอง ศึกษารูปแบบ เทคนิค วิธีการ นวัตกรรมความรู้ใหม่ๆ เทคโนโลยีที่ทันสมัย อย่างหลากหลาย เช่น ระบบ PLC, EPLC จัดประชาคม และเฝ้าร่วมนำเสนอผลงาน เพื่อรับรางวัลของตนเอง เพื่อนครู ให้พัฒนาวิชาชีพและองค์กร
ด้านที่ 3. การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสร้างเครือข่าย ได้แก่	3. ครูมีความรู้ เรื่อง หลักสูตรการจัดการศึกษา และจรรยาบรรณวิชาชีพครูอย่างแท้จริง เพื่อนำมาใช้พัฒนาตนเอง องค์กรและวิชาชีพ
3.1 การขยายผลโดยสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทางวิชาการ ในหน่วยงานของตนเองและสถานศึกษาอื่น	
3.2 การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทางวิชาการ ในหน่วยงานของตนเอง	1. สถานศึกษาควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการสื่อสาร ความรู้เกี่ยวกับ พรบ.ทางคอมพิวเตอร์ จัดระบบแฟ้มข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ เพื่อพัฒนาความรู้ด้านการสื่อสารที่ดี อันเป็นการสร้างเครือข่ายการจัดการเรียนรู้ทางวิชาการในหน่วยงานและองค์กรอื่น ทั้งภาครัฐและเอกชน
3.3 การเข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนรู้กับเพื่อนครูเพื่อพัฒนางาน	2. สหวิทยาเขตบึงสามพันควรสร้างช่องทางการติดต่อสื่อสารระหว่างครู เพื่อนครู ชุมชน ผู้ปกครอง และองค์กรอื่นๆ เพื่อจัดการเรียนรู้ทางวิชาการร่วมกัน เช่น Line, Facebook, Website, Blog, EPLC, E-School เป็นต้น
	3. สหวิทยาเขตบึงสามพัน ควรจัดกิจกรรมการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงานร่วมกัน ระหว่างครู ผู้ปกครอง ชุมชนและองค์กรอื่นๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวิชาการกับเพื่อนครูเพื่อพัฒนางาน

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิเคราะห์ระดับความต้องการพัฒนาตนเองของครูในสถานศึกษา สหวิทยาเขตบึงสามพัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นผลจากนโยบายด้านการศึกษารัฐบาลที่ต้องการพัฒนาระบบการผลิตและพัฒนาครูที่มีคุณภาพและมีจิตวิญญาณความเป็นครู เน้นครูผู้สอนให้มีผู้ติดตามวิชาที่สอนนำเทคโนโลยีสารสนเทศและเครื่องมือที่เหมาะสมมาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อเป็นเครื่องมือช่วยครูหรือเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งปรับระบบการประเมินสมรรถนะที่สะท้อนประสิทธิภาพการเรียนการสอนและการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญและนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการที่ต้องการพัฒนาระบบการจัดการศึกษาและการพัฒนาหลักสูตรทางการศึกษา ที่จะต้องให้ความสำคัญกับการยกระดับความรู้ให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานสากล ควบคู่กับการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและปลูกฝังคุณธรรม การสร้างวินัย ปลูกฝังอุดมการณ์ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ การมีจิตสาธารณะ ความตระหนักถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าส่วนตน และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องตามหลักประชาธิปไตย เคารพความคิดเห็นของผู้อื่น ยอมรับความแตกต่างหลากหลายทางความคิด อุดมการณ์และความเชื่อ รวมทั้งรู้คุณค่าและสืบสานวัฒนธรรมและขนบประเพณีอันดีงามของไทย ตลอดจนการส่งเสริมและยกสถานะของครู ซึ่งเป็นบุคลากรหลักในระบบการศึกษา โดยมีการสร้างเสริมให้มีวิชาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูงในสังคม เป็นบุคลากรที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องคุณธรรมและจริยธรรม มีภูมิความรู้และมีทักษะในการสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ที่เหมาะสม มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู ตลอดจนมีฐานะและคุณภาพชีวิตที่ดีสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมไทยในปัจจุบัน จึงทำให้ครูมีความต้องการพัฒนาตนเองเพื่อให้ทันกับการขับเคลื่อนและการเปลี่ยนแปลงของนโยบายต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรัชชา วิเวก (2551) ที่ได้วิจัยเรื่องการนำเสนอแนวทางการพัฒนาครูของสถานศึกษาในอำเภอสว่างอารมณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธยานี้ พบว่าครูของสถานศึกษาในอำเภอสว่างอารมณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธยานี้ มีความต้องการพัฒนาครูในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของกิตตินารถ เฟื่องฟูง (2549) ที่ได้วิจัยเรื่องความต้องการและแนวทางการพัฒนาครู กรณีศึกษา โรงเรียนจิตตลา กรุงเทพมหานคร พบว่า ความต้องการพัฒนาครูโดยภาพรวมครูมีความต้องการพัฒนาอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน

2. แนวทางการพัฒนาครูในสถานศึกษา สหวิทยาเขตบึงสามพัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ด้านการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ติดตามองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ แนวทางหนึ่งได้แก่ สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูได้รับการฝึกอบรม หลักสูตรการพัฒนาตนเองของครู โดยนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ทางวิชาการและวิชาชีพของตนเอง และมีการนิเทศติดตามผลหลังจากการฝึกอบรม เข้าร่วมสัมมนาพัฒนาครูด้านความรู้เกี่ยวกับนโยบายขององค์กรและนโยบายของรัฐ เกี่ยวกับราชการ ความรู้ด้านวิชาการ เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพมากขึ้น ครูทุกคนต้องเรียนรู้ พัฒนาตนเอง ให้มีความทันสมัยในการทำงานอยู่เสมอทันกับยุคดิจิทัล

ครูมีการพัฒนาตนเอง ในการสร้างผลงาน เอกสาร ทางวิชาการ เพื่อความก้าวหน้า ในการทำงาน ในตำแหน่ง และหน้าที่ที่รับผิดชอบ การสอน ต้องคำนึงถึงคุณภาพ และประโยชน์ต่อนักเรียนเป็นสำคัญ ตามที่ กคศ. กำหนด 3

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

ประเภท คือ ผลงาน ผลงานวิจัย และ ผลงานทางวิชาการ (การประเมินงาน โครงการ, สื่อนวัตกรรมทางการศึกษา และเอกสารประกอบการปฏิบัติหน้าที่ตลอดจนให้ความสำคัญเกี่ยวกับการศึกษาด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาครูและสถานศึกษา จัดหาแหล่งเรียนรู้ไว้บริการ เช่นห้องสมุด เอกสาร ตำรา คู่มือ อินเทอร์เน็ต Web-Based Training อีกแนวทางหนึ่ง สถานศึกษามีการให้ความสำคัญ เปิดโอกาสในการเข้ารับการศึกษาคู่มือที่ตรงสาขาวิชาที่สอน จัดครู ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาให้ความรู้ เสริมความรู้ พัฒนาศักยภาพสร้างงานด้านวิชาการให้มากขึ้น โดยศึกษาอย่างต่อเนื่องหรือช่วงระยะเวลาสั้นๆ ครูมีการพัฒนาตนเองจากการศึกษาดูงานในประเทศ สาขา ภาระงาน โครงการ ที่ตนเองรับผิดชอบ โดยการสนับสนุนจากองค์กร หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาตนเองและวิชาชีพ ส่วนด้านการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ มีแนวทางการพัฒนาตนเองของครู ได้แก่ มีการพัฒนาตนเองโดยการสร้างองค์ความรู้ เพื่อการจัดการเรียนการสอน ปรับปรุงข้อมูลความรู้ และสังเคราะห์จัดเป็นหมวดหมู่ พัฒนาวิชาชีพของตนเองและองค์กร ครูมีการพัฒนาตนเอง ศึกษา รูปแบบ เทคนิค วิธีการ สร้างนวัตกรรม ความรู้ใหม่ๆ เทคโนโลยีที่ทันสมัย อย่างหลากหลาย เช่น ระบบ PLC, EPLC จัดประชาคม และเข้าร่วมนำเสนอผลงาน เพื่อรับรางวัลของตนเอง เพื่อนครู เพื่อพัฒนาวิชาชีพและองค์กร ครูมีความรู้ เรื่อง หลักสูตรการจัดการศึกษา และจรรยาบรรณวิชาชีพครูอย่างแท้จริง เพื่อนำมาใช้พัฒนาตนเอง องค์กรและวิชาชีพ ในด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสร้างเครือข่าย แนวทางการพัฒนาตนเองของครู ได้แก่ การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการสื่อสาร ความรู้เกี่ยวกับ พรบ.ทางคอมพิวเตอร์ จัดระบบแฟ้มข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ เพื่อพัฒนาความรู้ด้านการสื่อสารที่ดี อันเป็นการสร้างเครือข่ายการจัดการเรียนรู้ทางวิชาการในหน่วยงานและองค์กรอื่น ทั้งภาครัฐและเอกชน มีการสร้างช่องทางติดต่อสื่อสารระหว่างครู เพื่อนครู ชุมชน ผู้ปกครองและองค์กรอื่นๆ เพื่อจัดการเรียนรู้ทางวิชาการ ร่วมกัน เช่น Line, Facebook, Website, Blog, EPLC, E-School เป็นต้น และมีการจัดกิจกรรมการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงานร่วมกัน ระหว่างครู ผู้ปกครอง ชุมชนและองค์กรอื่นๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านวิชาการกับเพื่อนครูเพื่อพัฒนางาน ตลอดจนมีการจัดทำทำเนียบรายชื่อ ประวัติครู ผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองที่มีส่วนเกี่ยวข้อง สำคัญ สนับสนุนส่งเสริมการศึกษา ในสถานศึกษา สหวิทยาเขตบึงสามพัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ให้ได้รับรางวัล ยกย่องเชิดชูเกียรติ เพื่อสร้างโอกาส และช่องทางในการติดต่อให้กับครูได้โดยสะดวก ในการขอคำแนะนำความรู้ สร้างเครือข่ายของสถานศึกษา ตลอดจนเข้ามามีส่วนร่วมตรวจสอบ ทบทวนคุณภาพการศึกษาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรชยา วิเวก (2551) ที่ได้วิจัยเรื่องการนำเสนอแนวทางการพัฒนาครูของสถานศึกษา ในอำเภอสว่างอารมณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาอุทัยธานี พบว่า แนวทางการพัฒนาครูของสถานศึกษา ในอำเภอสว่างอารมณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาอุทัยธานี ประกอบด้วย การประชุม สัมมนา วางแผน ชี้แจงครู การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้ การ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ และการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรเชษฐ์ สร้อยสวิง (2552) ที่ได้วิจัยเรื่องความต้องการและแนวทางการพัฒนาครู โรงเรียนฝายกวางวิทยาคม อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา พบว่า แนวทางการพัฒนาครูประเด็นหลักๆ ในแต่ละด้าน ได้แก่ การพัฒนาตนเอง การฝึกอบรม การศึกษาดูงาน การพัฒนาทีมงานและการนิเทศภายใน

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1) จากผลการวิจัยพบว่าระดับความต้องการพัฒนาตนเองของครูในสถานศึกษา สหวิทยาเขตบึงสามพัน สังกัดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ด้านการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ติดตามองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพมีระดับมากที่สุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการแก้ไขโดยอาจนำแนวทางการพัฒนาตนเองของครู เรื่อง ที่การฝึกอบรม การเข้าร่วมสัมมนา และการสร้างผลงานทางวิชาการผู้วิจัยนำเสนอไว้ไปทดลองใช้

2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้กลยุทธ์แก้ไข ปรับปรุงและสนับสนุนปัจจัยทางการศึกษาต่างๆ สำหรับการพัฒนาตนเองของครูให้มากขึ้น และสร้างความเข้าใจ ชี้แจงครูและผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งต่อไปผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1) ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการพัฒนาตนเองของครูในสถานศึกษา

2) ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาตนเองของครูด้านการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ติดตามองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ

3) ควรศึกษาวิจัยถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา หรือหน่วยงานต้นสังกัดที่เกี่ยวกับการพัฒนาตนเองของครูในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558. ของกระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

กิตตินารถ เพ็ญพุ่ม. (2549). ความต้องการและแนวทางการพัฒนาครู โรงเรียนจิตจรลดา

กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราช

ภัฏสวนสุนันทา, กรุงเทพมหานคร.

วรรษยา วิเวก. (2551). การนำเสนอแนวทางการพัฒนาครูของสถานศึกษา ในอำเภอสว่างอารมณ์

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธธานี. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาการ

บริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.

สุรเชษฐ์ สร้อยสวิง. (2552). ความต้องการและแนวทางการพัฒนาครู โรงเรียนฝายกวาง อำเภอเชียงคำ

จังหวัดพะเยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต (สาขาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราช

ภัฏเชียงราย, เชียงราย.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2552). คู่มือการบริหารงานบุคคลของ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8
The 8th STOU National Research Conference

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ผู้แต่ง.
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551). รายงานการวิจัยสมรรถนะครูและแนะแนวทางการพัฒนาครู
ในสังคมที่เปลี่ยนแปลง. กรุงเทพมหานคร

